

یادداشت

جمع آوری کودکان کار
تدبیر یا تقصیر

الهام فخاری

● ۲۲ خرداد برابر ۱۲ ژوئن روز مبارزه با کار کودک نامگذاری شده است. سازمان بین‌المللی کار در سال ۲۰۰۲ با تمرکز بر مسئله کار کودک این روز را نامگذاری کرد. «کودک کار» کودکی است که به یکی از اشکال کار سبک/سخت، داوطلبانه/اجباری برای کسب درآمد، نه کسب توانمندی، اشتغال دارد. مهم‌ترین عوامل کار کودک، ساختار مشکل‌دار خانواده، فقر، نوسان‌های اقتصادی ناگهانی، زادبودن هزینه‌های تحصیل و نظام آموزشی نابرابر هستند. نزدیک به ۲۱۵ میلیون کودک کار در جهان وجود دارد. برخی کارشناسان آمار کودکان کار ایران را بیش از سه میلیون نفر برآورد می‌کنند. ضمن اینکه این رقم برای تهران ۲۰ هزار نفر تخمین زده می‌شود؛ اما به دلیل اینکه بسیاری از کودکان کار هیچ‌گونه ثبت هویتی ندارند، آمار دقیقی در این‌باره نمی‌توان ارائه کرد. این در حالی است که بنا بر گفته استاندار تهران، فقط ۴۰ کودک کار در تهران شناسایی شده است. از سوی دیگر، مدیرکل بهزیستی استان تهران گفت: آمار دقیقی از تعداد کودکان کار و خیابانی در تهران وجود ندارد و هم‌اکنون در مراکز بهزیستی سه‌هزار و ۸۰۰ کودک در مراکز متعلق به شهرداری هزار کودک پوشش داده می‌شوند. بیشترین آسیب متوجه دخترانی است که به‌عنوان کودک کار در خیابان کار می‌کنند؛ بنابراین ممکن است با طرح جمع‌آوری کودکان کار، حتی تعداد ازدواج‌های زیر ۱۵ سال دختران به شکل تصاعدی بالا برود. نرخ ابتلای کودکان کار و خیابان به ایدز، ۴،۵ برابر جامعه؛ معاون وزیر بهداشت از آمار تکان‌دهنده ابتلا به ایدز بین کودکان کار و خیابان در ایران خبر می‌دهد. بر اساس مطالعه‌ای که درباره بروز و شیوع ایدز روی هزار کودک کار و خیابان در شهر تهران انجام شده، ۴،۵ درصد آنها به ایدز مبتلا بوده‌اند. در همین زمینه، رئیس مرکز تحقیقات ایدز ایران گفته است چهار تا پنج درصد از کودکان کار خیابان به ایدز مبتلا هستند. او اعلام کرده است: یک‌سوم کودکان مبتلا، ۱۴ تا ۱۴ ساله و دوسوم ۱۵ تا ۱۸ ساله هستند. بیش از ۳۲ درصد کودکان کار مورد آزار جسمی، روحی و جنسی قرار می‌گیرند، حدود پنج درصد از پسران سابقه مصرف مواد داشته‌اند که این درصد در بین دختران نیز نزدیک به یک درصد است و بر اساس مطالعات انجام‌شده، حدود ۳۰ درصد از کودکان خیابانی را افرادی تشکیل می‌دهند که به مدرسه نمی‌روند. علت اصلی افزایش تعداد کودکان کار، ۶۰ درصد از کودکان خیابانی نه به دلیل نابسامانی وضعیت خانوادگی، بلکه به دلیل فقر اقتصادی یا بی‌کاری و اعتیاد و بدسرپرستی و ناگاهی والدین راهی خیابان‌ها می‌شوند. رشد فقر در کودکان کار و خیابان از سال ۸۴ تا ۸۸ روند صعودی داشته است. ۷۲ درصد این کودکان بی‌سواد و کم‌سواد هستند یا در حد ابتدایی سواد دارند و ۱۷ درصد کودکان کار و خیابان در تهران اصلاً مدرسه نرفته‌اند و این بی‌سوادی و کم‌سوادی در فرایند زندگی این افراد تأثیر سوء دارد. شرایط کار کودکان در تهران نامساعد است؛ آنها مشغول کار بسیار سخت از هفت صبح تا پنج بعدازظهر در زمین‌های برنج‌کاری غیراصولی اطراف بهشت‌زهر یا دستمزد روزی ۲۵ هزار تومان هستند که بیشتر کارگران دختران و پسران ۱۰ تا ۱۵ سال هستند. کودکان هفت و هشت‌ساله در کارگاه‌های پرس‌کاری لب‌خط به‌ازای ۱۱ ساعت کار فقط ۳۰۰ هزار تومان دریافت می‌کنند. این کارگاه‌ها محیط غیراستاندارد و به‌شدت آسب‌زایی دارند؛ صدای بسیار بلند دستگاه، خطر قطع عضو، هوای آلوده و تنبیه شدید فیزیکی صاحبکار در کارگاه‌ها رایج است. کودکان زیاده‌کرد بدون دستکش سر در سطل‌های زباله دارند؛ آنها به دلیل انجام این‌گونه اقدامات در معرض ابتلا به ایدز، هپاتیت، کزاز، حصبه، سالتک پوستی، انگل‌های روده‌ای، اسهال خونی، فلج اطفال، زائودرد و کمردرد هستند. مدیریت شهری بر توجه و حمایت از کودکان کار توجه جدی دارد؛ مراکز پرتو در مناطق آسیب‌خیز تهران با هدف مهار، کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی و ارتقای سلامت اجتماعی کودکان خیابانی شهر تهران و با همکاری سازمان‌های مردم‌نهاد در گذشته برپا شده‌اند و در حال فعالیت هستند. در بررسی‌های صورت‌گرفته، مناطق ۱۹-۱۷-۱۸، ۱۴-۱۵، ۵-۲، ۴ دارای تعداد بیشتری از کودکان خیابانی هستند که مراکز حمایتی پرتو در این مناطق تشکیل شده است؛ اما نکته اینجاست که آیا تنها متولی رسیدگی به کودکان خیابانی شهرداری و بهزیستی است؟ مهم‌ترین و فوری‌ترین مسئله کودکان کار؛ در میان همه مسائل و نگرانی‌های مربوط به کودکان کار، ضروری است به‌عنوان اصلی‌ترین مسئله به اجتناب، بهداشت و آموزش آنان توجهی جدی شود. به این منظور پیشنهاد می‌شود این راهبرد در راس برنامه‌های حمایتی نهادهای دولتی، عمومی و سازمان‌های مردم‌نهاد قرار گیرد. سازمان‌های مردم‌نهاد مؤثرترین و مهم‌ترین نهاد حمایتی کودکان کار؛ تقویت نقش و جایگاه سازمان‌های مردم‌نهاد در مواجهه با مسئله کودکان کار بسیار حیاتی است. شورای اسلامی شهر تهران از نهادهایی است که در عرصه شهر می‌تواند با تصویب و نظارت بر اجرای قوانین حمایتی و ایجاد تسهیلات حقوقی برای سازمان‌های مردم‌نهاد و تصریح قوانین نظارتی درباره رعایت قوانین ممانعت از کار کودک در واحدها و سازمان‌های مدیریت شهری، گام‌های مؤثری در این حوزه بردارد.

عضو شورای اسلامی شهر تهران

علاقه‌مندان به ورزش می‌توانند بازی‌های جام جهانی ۲۰۱۸ را همراه با اعضای خانواده در ورزشگاه صد‌هزارنفری آزادی تماشا کنند. به گزارش ایسنا، با دستور ناصر محمودی‌فرد، مدیر مجموعه ورزشی آزادی، زیرساخت‌های لازم برای نمایش بازی‌های جام جهانی ۲۰۱۸ روسیه در ورزشگاه بزرگ آزادی فراهم شده تا علاقه‌مندان به ورزش بتوانند این مسابقات جذاب و مهیج را همراه با اعضای خانواده خود در بزرگ‌ترین

مجموعه ورزشی خاورمیانه تماشا کنند. بر اساس هماهنگی‌های صورت‌گرفته، یک نمایشگر بزرگ به مساحت هزار و ۲۰۰ مترمربع در قسمت روبه‌روی جایگاه ورزشگاه آزادی کار گذاشته خواهد شد تا تماشاگران از طبقه اول و دوم ضلع غربی ورزشگاه، تماشاگر بازی‌های جام جهانی از جمله دیدارهای تیم ملی فوتبال ایران باشند. این اتفاق برای نخستین‌بار است که در یک مجموعه ورزشی رخ می‌دهد و پیش‌بینی می‌شود با استقبال

تماشای خانوادگی جام جهانی در ورزشگاه آزادی

علاقه‌مندان به ورزش، در مرحله نخست ۱۰هزار بلیت فروخته شود. در چند روز گذشته، موضوع نمایش مسابقات جام جهانی در ورزشگاه آزادی با کمیسیون فرهنگی، اجتماعی و امور ورزشی شورای اسلامی شهر تهران در میان گذاشته شده و اعضا حداکثر همکاری را برای تحقق این امر داشته‌اند. در صورت موافقت نهادهای دیگر، ویژه‌برنامه نمایش مسابقات جام جهانی در مجموعه ورزشی آزادی، از ۲۴ خرداد هم‌زمان با بازی افتتاحیه آغاز

پرش مسجدجامعی درباره مصوبه تعیین محل‌هایی برای برگزاری تجمعات اعتراضی

تضمین آزادی پس از اعتراض را هم می‌دهید؟

شرق، گروه جامعه، احمد مسجدجامعی به‌عنوان پیشنهاددهنده تعیین فضایی برای تجمع و اعتراضات مردمی که پیشنهادش از سوی هیئت تطبیق فرمانداری تهران رد شد، اما بعداً به‌عنوان پیشنهاد در دولت سر درآورد و تصویب شد، روز گذشته در نطق پیش‌ازدستور خود در صحن شورا این مصوبه را در مقابل سؤال مهمی قرار داد: تضمین آزادی پس از اعتراض را هم می‌دهید؟

ریشه مصوبه‌ای که دولت برای تعیین محل‌های قانونی تجمع تصویب کرد به حوادث دی‌ماه سال گذشته برمی‌گردد و خواسته همیشگی که بر مبنای اصل ۲۷ قانون اساسی بارها گفته و شنیده نشده بود. عضو شورایای که سال گذشته در میانه سکوت و حاشیه‌سازی و منفی‌شدن فضایی که دی‌ماه در تهران و چند استان به وجود آمده بود، درباره تعیین فضایی برای تجمعات قانونی مردم در صحن علنی صحبت کرد، احمد مسجدجامعی بود. او در صحن شورا به سازوکار اداری و قانونی اخذ مجوز از وزارت کشور اشاره کرد و گفت: شهرداری تهران هم می‌تواند در راستای تحقق منشور حقوق شهروندی جایی برای گفت‌وشنود و اعتراض مردم فراهم کند. با اتفاقات اخیر (تجمعات دی‌ماه ۹۶) صحبت‌های زیادی درباره به‌رسمیت‌شناختن اعتراضات مردم و اینکه این اعتراضات چطور و کجا باشند مطرح شد. درحالی‌که با توجه به حق به‌رسمیت‌شناختن اعتراضات باید شرایط و امکاناتی فراهم شود که این حق در جای خود به‌درستی دیده شود. در آن زمان مسجدجامعی مبتنی بر تصویب منشور حقوق شهروندی در دولت یازدهم پیشنهاد داد فضاهایی مانند پارک گفت‌وگو یا خیابان مردم را به‌طور پیشنهادی برای تجمعات معرفی کنند تا شهرداری فضاهای اصلی را معرفی کند که البته بعدها معلوم شد خیابان مردم در کنار مجلس شورای اسلامی در دوره مدیریت شهری قیل به مجلس شورای اسلامی فروخته شده و دیگر خیابان مردم شهر تهران نیست.

مبنای این پیشنهاد مسجدجامعی البته تنها اتفاقات دی‌ماه نبود؛ در سال‌های اخیر افسار مختلف مردم که به اقدامات و برنامه‌ها یا رویه‌های شهری و کشوری اعتراض داشته‌اند، در مقابل مجلس شورای اسلامی، شورا و شهرداری تهران یا ارگان‌های دولتی مرتبط بدون مجوز یا با مجوز تجمع و راهپیمایی برگزار کرده‌اند؛ تجمعاتی که در برخی موارد به درگیری و جدالت

دریچه

آب از آسیاب افتاده

امید بزرگ حداد . علی عارفی‌نیا

● ساختمان کتابخانه انگلستان قدیمی بود و تعمیر آن نیز فایده‌ای نداشت. قرار شد کتابخانه جدیدی ساخته شود؛ اما وقتی ساخت بنا به پایان رسید، کارمندان کتابخانه برای انتقال میلیون‌ها جلد کتاب دچار مشکل شدند. یک شرکت انتقال اثنایه از کتابخانه خواست برای این کار سه‌میلیون و ۵۰۰ هزار پوند بپردازد تا این کار را انجام دهد؛ اما به دلیل نداشتن بودجه کافی، این درخواست از سوی کتابخانه رد شد. فصل بارندگی فرا رسید و اگر کتاب‌ها به‌زودی منتقل نمی‌شدند، خسارهای سنگین فرهنگی و مادی‌ای را متوجه انگلیس می‌کرد. رئیس کتابخانه نگران و بیمار شد. روزی، کارمند جوانی از دفتر رئیس کتابخانه عبور می‌کرد، با دیدن صورت سفید و رنگ‌پریده رئیس، بسیار تعجب کرد و از او پرسید چرا این‌قدر ناراحت است. رئیس کتابخانه مشکل کتابخانه را برای کارمند جوان تشریح کرد؛ اما برخلاف توقع وی، جوان پاسخ داد: سعی می‌کنم مسئله را حل کنم. روز دیگر، در همه شبکه‌های تلویزیونی و روزنامه‌ها آگهی‌ای با این مضمون منتشر شد: همه شهروندان می‌توانند به رایگان و بدون محدودیت کتاب‌های کتابخانه را امانت بگیرند؛ اما هنگام بازگرداندن آن را به نشانی زیر تحویل دهند. داستان مدیریت منابع آب کشورمان نیز مثل سرگذشت کتابخانه قدیمی انگلیس است. راه‌حل مؤثر حل بحران آبی کشور جذب مشارکت مردمی و همه‌ذی‌نفعان در حوزه آب کشور است و از جایگاه ویژه مطبوعات و رسانه در این امر نمی‌توان چشم‌پوشی کرد؛ اما متأسفانه ساختار نسلی‌مراثی و از بالا به پایین در محدوده قوانین و نهادهای سیاست‌گذار و تصمیم‌گیر به‌خوبی مشهود است. از وزارتخانه دستور می‌آید و سازمان زبردست بدون در نظر گرفتن اینکه تصمیم‌گیری در هر حوضه باید بر اساس شرایط همان حوضه انجام شود، اجرا می‌کند و مردمی که سال‌های دراز آب را بین خود بدون هیچ متولی و در دموکراسی‌ترین حالت تقسیم می‌کرده‌اند، فقط مجبورند قبول کنند در نوع امروزی تخصصی‌های آبی جایگاهی ندارند. مدیران منابع آب باید این نکته را آویزه گوش کنند که راهی جز جذب مشارکت مردم در راستای سازگاری با کم‌آبی برای عبور از بحران وجود ندارد؛ اما شواهد گواه چیز دیگری است.

ماه مهربانی را کامل کنیم

اهدای فطریه به نفع نیازمندان

واریز احسان: ۹۳۰۵-۱۱۸۳-۳۳۷۸-۶۱۰۴
 سرویس‌امپاد: # ۸۹ ۲۹ ۳۰ * ۷۲۰ *
 sharifngo.com/fetrieh

نیکوکاران شریف
 حامی زنان و کودکان بدسرپرست
 با مجوز رسمی از پلیس امنیت کشور
 شماره مجوز: ۲۵۶۰۷/۲۰۲۰۱۳

۴۰۰ میلیارد تومان برای اشتغال‌زایی جوانان

شرق؛ روز گذشته معاون ساماندهی امور جوانان وزارت ورزش و جوانان در شصت‌ونهمین ستاد ملی ساماندهی امور جوانان درباره صدور دستورالعمل پرداخت «وام» اشتغال‌زایی به جوانان گفت «شرایط بهره‌مندی سازمان‌های مردم‌نهاد جوانان از این تسهیلات این است که آنها به سمت تشکیل‌گرایی حرکت کنند». تسهیلاتی تا سقف صد میلیون تومان که به کارآفرینان تعلق می‌گیرد. امیرحسین آل‌اسحاق، مدیرکل طرح‌های ملی جوانان وزارت ورزش و جوانان، در این‌باره با بیان اینکه توافق بین معاونت ساماندهی امور جوانان با صندوق کارآفرینی امید و مؤسسه رسالت برای ارائه تسهیلات اشتغال‌زایی به جوانان شکل گرفته، به «شرق» گفت «براساس آن در تمام استان‌های کشور تا سقف صد میلیون تومان به جوانان کارآفرین وام تعلق خواهد گرفت. این وام به صورت قرض‌الحسنه و با کارمزد چهار درصد خواهد بود. افراد می‌توانند براساس طرح‌های کارآفرینی و منجر به اشتغال‌زایی که در فصل‌های صندوق کارآفرینی امید که در کل کشور ابلاغ شده است،

طرح‌های خود را در این زمینه به معاونت جوانان ادارات کل ورزش و جوانان ارائه دهند. پس از بررسی‌های لازم از سوی کارگروه متشکل از اداره کل و صندوق کارآفرینی در صورت موافقت تسهیلات اشتغال‌زایی به این افراد پرداخت خواهد شد. او در پاسخ به این سؤال که اولویت دریافت تسهیلات با چه کسانی است، گفت «اولویت دریافت تسهیلات با اعضای تشکلات جوانان است که طرح‌های منجر به کارآفرینی و اشتغال و منطبق با سرفصل‌های صندوق ارائه دهند».

آل‌اسحاق درباره بازپرداخت تسهیلات اشتغال‌زایی با بیان اینکه بازپرداخت مطابق قوانین بانک مرکزی است، افزود «نکته مثبت این وام کارمزد پایین آن است؛ همچنین به دلیل اینکه این تسهیلات در حوزه اشتغال‌زایی پرداخت خواهد شد، دولت هماهنگی‌های لازم را انجام داده تا سخت‌گیری کمتری اعمال شود؛ اما در نهایت نمی‌توان قوانین بانک مرکزی را زیر پا گذاشت».

مدیرکل طرح‌های ملی جوانان وزارت ورزش و جوانان در پایان خاطر‌نشان کرد «پرداخت صندوق‌های کارآفرینی در کل کشور آغاز شده و جوانان هرچه زودتر برای دریافت آن باید طرح و برنامه کاری خود را ارائه دهند».

معاون ساماندهی امور جوانان وزارت ورزش و جوانان روز گذشته در شصت‌ونهمین ستاد ملی

@HitekanSharif/ A.H. GHADERI